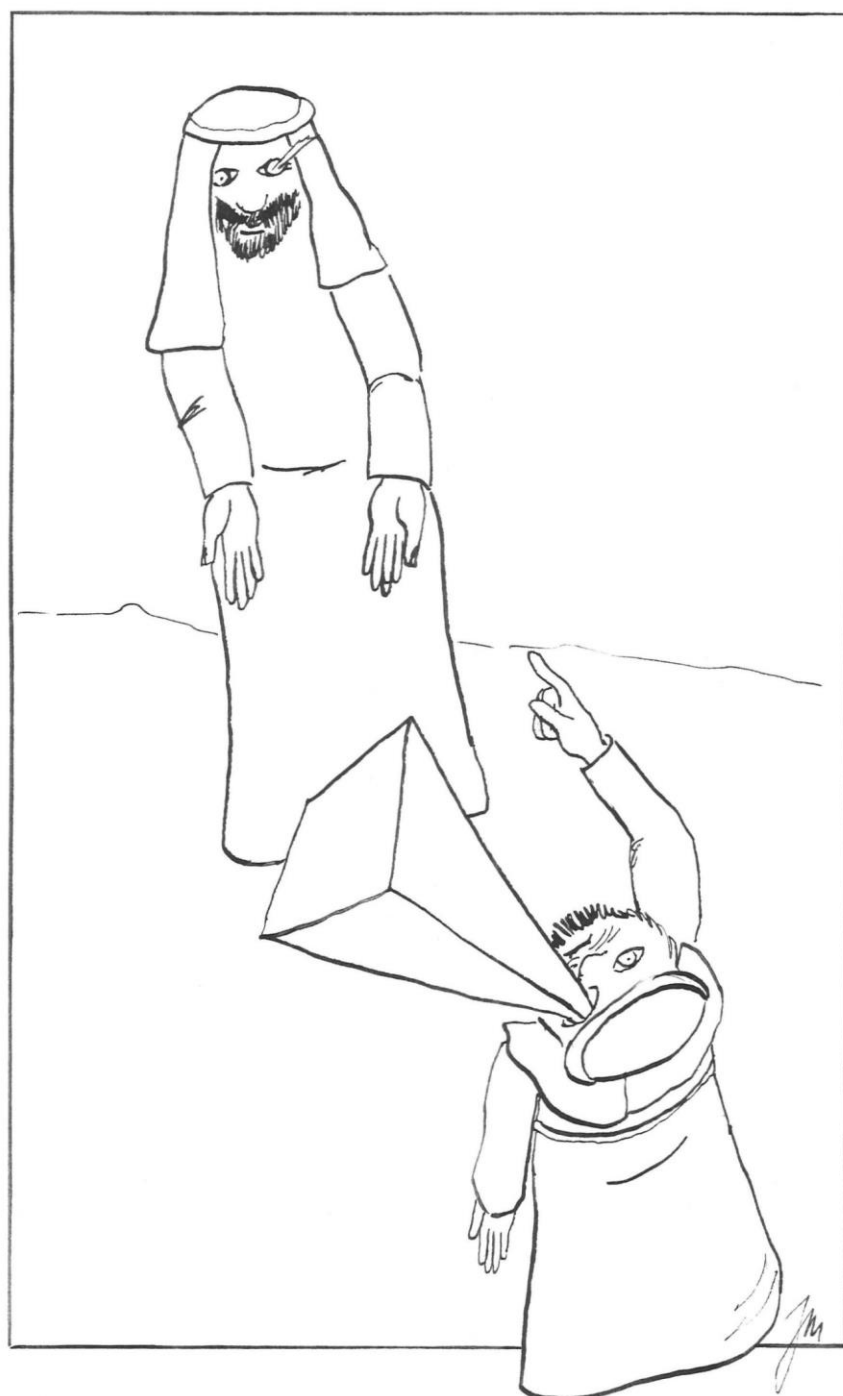

**Pokrytče! Napřed vyndej ze svého oka trám,
a teprve potom budeš dobře vidět,
abys mohl vyndat třísku z oka svého bratra.**

**Pokrytče! Napřed vyndej ze svého oka trám,
a teprve potom budeš dobře vidět,
abys mohl vyndat třísku z oka svého bratra.**

8. NEDĚLE V MEZIDOBÍ CYKLU C

Evangelium (Lk 6,39-45)

Ježíš řekl učedníkům přirovnání: „Může slepý vést slepého? Nespádnou oba do jámy? Není žák nad učitele; když se dokonale vyučí, bude jako jeho učitel. Jak to, že vidíš třísku v oku svého bratra, ale trám ve vlastním oku nepozoruješ? Jak můžeš říkat svému bratru: 'Bratře, dovol, ať ti vyndám z oka třísku', a sám nevidíš ve svém oku trám! Pokrytče! Napřed vyndej ze svého oka trám, a teprve potom budeš dobře vidět, abys mohl vyndat třísku z oka svého bratra. Není dobrý strom, který dává špatné ovoce, ani zase špatný strom, který dává dobré ovoce. Každý strom se pozná po vlastním ovoci. Z trní nesbírají fíky ani z bodláčí nesklízají hrozny. Dobrý člověk vydává z dobré pokladnice svého srdce dobro, ale zlý ze zlého vydává zlo. Jeho ústa mluví to, čím (přetéká) srdce.“

K POROZUMĚNÍ TEXTU

Ježíš řekl učedníkům přirovnání: Může slepý vést slepého? Nespádnou oba do jámy? Tento výrok má parabolou i v Matoušově evangeliu, kde je namířen proti farizeům jakožto „falešným prorokům“, objevuje se též v apokryfním Tomášově evangeliu. Zde se úryvek zabývá bratrskou láskou uvnitř obcí a rodin. Ježíšův učedník se má zřící odsuzujících soudů, aby se sám setkal s Božím milosrdenstvím. Srovnání se slepým vůdcem slepých ukazuje, že učedník má mít „vidoucího vůdce“, který sám jde cestou, kterou druhým ukazuje.

Není žák nad učitele; když se dokonale vyučí, bude jako jeho učitel. Z výroku, že učedník není nad svého mistra Ježíše, je zřejmé, kdo je oním správným vůdcem. Proto kdo se chce profilovat jako „vidoucí vůdce druhých“, nemá se snažit jít nad Ježíšovy etické požadavky.

Pokrytče, napřed vyndej ze svého oka trám, a teprve potom budeš dobře vidět, abys mohl vyndat třísku z oka svého bratra. Obraz vidění přirozeným způsobem vyplývá z přísloví o slepých vůdcích. Oslovení „pokrytče“ pochází původně z hereckého a řečnického prostředí. V evangeliích má vždy negativní význam a označuje předstírání a nedostatek upřímnosti. Směrnici pro bratrské napomínání je přikázání lásky jako nejvyšší norma. Pouze ten, kdo poznal své vlastní chyby a napravil se, má právo bratra napomínat. Sebekritika vede k tomu, abychom byli s kritikou opatrní. Věnovat pozornost nejprve vlastním nedostatkům je též pravidelným obsahem helénistických morálních naučení (např. u Epiktéta a jeho Rozprav).

Není dobrý strom, který dává špatné ovoce, ani zase špatný strom, který dává dobré ovoce. Následující přirovnání dramaticky vyjadřují obecné přesvědčení antického světa, že činy člověka jsou určovány jeho charakterem. Fakt, že tento přirozený postup bylo možné zamaskovat, dodává právě „pokrytectví“ jeho ostří.

Pravou formu učednictví a následování Ježíše lze posoudit podle „dobrého ovoce“, praktického a patrného účinku. „Dobrý člověk vydává všechno dobré“; to je praktický pokyn pro posuzování jednání s druhými, jejichž „ovoce“ je cenné jen tehdy, je-li dobrý „poklad jejich srdce“. O tom koneckonců svědčí i závěrečné úsloví o ústech, která mluví to, čím je přeplněno srdce.

SHRNUTÍ

Výzva tohoto úryvku se nese spíše v mudroslovném než v prorockém duchu. Nacházíme zde typické stylistické prvky, apostrofy, řečnické otázky, uvádění příkladů. Tyto rysy najdeme i v mnoha dílech antických autorů, kteří se problematice morálky věnovali, zde však se odlišují v základní věci. Etika Božího království se nezakládá na rozumu či charakteru, ale na vztahu smlouvy s živým Bohem. „Napodobování Boha“ je odpovědí na Boží iniciativu, která počítá s lidskou svobodou. Zákaz soudit a zavrhnout spočívá v přesvědčení, že nás odsoudí Bůh. Podobně na naše dávání a odpouštění odpovídá Bůh svou velkorysostí. Jednat podle Ježíšova učení znamená vyhloubit skutečné základy, na nichž lze bez obav stavět.

VÝZVA NA TÝDEN

Zamysleme se

Mladší:

Stává se mi, že když se zeptám dětí, kdo něco provedl, vždycky řeknou, že to byl ten druhý. Málokdy je někdo tak odvážný, že se přizná. Ježíš nám ale říká, že právě takovou odvahu potřebujeme a že se mu taková odvaha moc líbí! Přiznat si, že jsem něco udělal špatně, je moc důležité, protože díky tomu mi někdo může odpustit a také to pak jindy mohu udělat lépe. Zkus mít příště odvahu, a když jsi něco provedl, svou chybu přiznej...

Starší:

Říká se, že když je někde tma, je zbytečné na ni nadávat. Lepší je zapálit svíčku a do té tmy ji přinést. Tma – to je situace kolem nás, která se nám zdá být špatná. Nadávat na tmu znamená obviňovat z toho špatného všechny

ostatní a zapálená svíčka znamená, že nečekáme na nikoho a začínáme vždycky od sebe. Znamená to, že se musíme ptát: „Co teď mohu udělat já, aby se situace zlepšila, nebo kde jsem asi udělal chybu já?“ Ježíš říká, že to je jediná cesta k nápravě.

Zkusme si

Mladší / Starší

Takovýmto přirovnáním, která popisují nějakou obecnou situaci, říkáme přísloví. Některá jsou známější, ale často vznikají nová, která vystihují úplně přesně to, co jejich tvůrce prožívá.

1. Dokážete vymyslet nějaké dnešní přirovnání pro to, co chtěl Ježíš říci? A dokázali byste vymyslet nějaké přísloví pro jednu situaci, kterou jste během týdne zažili?
2. Vyzkoušejte si, jaké by to bylo, kdybyste se museli orientovat ve známém prostoru poslepu. Druzí vás buď mohou vést, nebo navigovat hlasem.

8. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 6,39-45

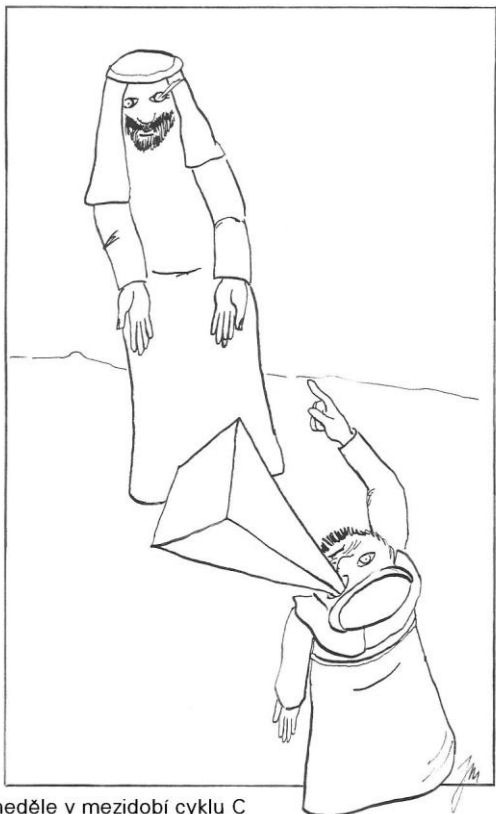
8. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 6,39-45

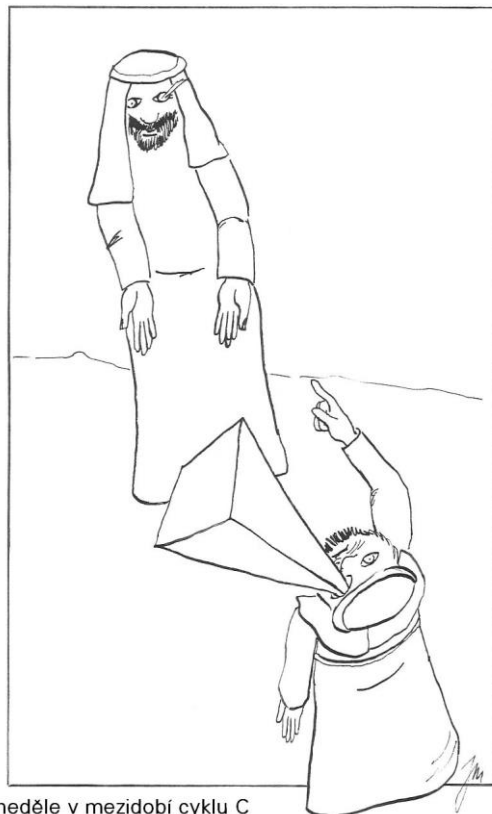
8. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 6,39-45

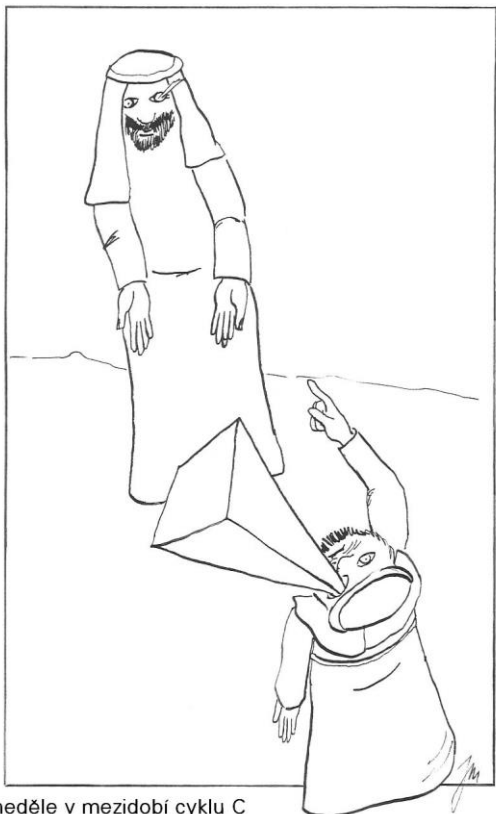
8. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 6,39-45

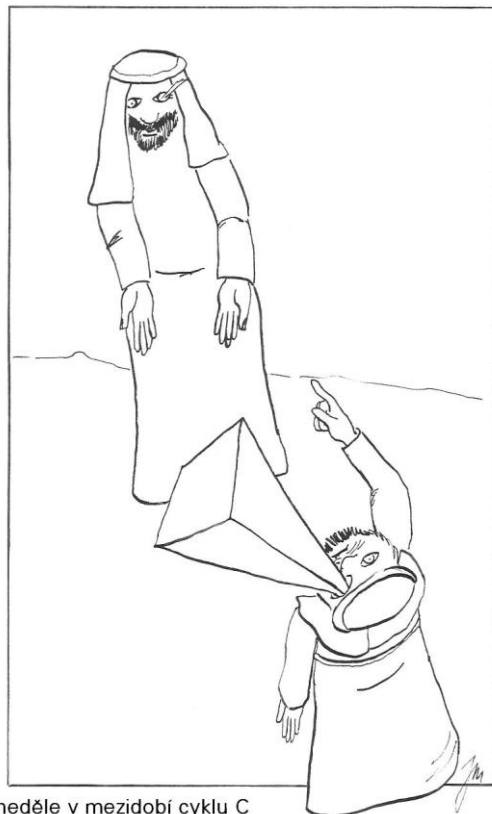
8. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 6,39-45

8. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 6,39-45

8. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 6,39-45

8. neděle v mezidobí cyklu C
Lk 6,39-45